

2023 évi Közművelődési program.

2023 január. Karácsonyi díszek kiválogatása elraktározása.

A falu díszítésének megtervezése és leszervezése. Könyvpark bővítésének megbeszélése a fafaragóval

2023 február. A temető kapu felújításával kapcsolatban kutatás a gallyaságra illetve a településre jellemző motívumok után. Kulturális szintér fejlesztése – folyamatos.

2023 március. Digitális kompetenciák a közművelődésben 30 órás tovább képzésre való jelentkezés. Az NMI vezetőségével való egyeztetés után a Teresztenye Nyugdíjas Klub elindítása.

2023 április. Húsvéti díszítés megtervezése, elkészítése, kihelyezése a faluban. Képzésen való részvétel.

2023 május. A faluban található kültéri díszek, padok, faragások karbantartása festése. Korunk népbetegsége a demenciáról való előadás megszervezése a nyugdíjasok részére. Gyereknapi ajándékok megvásárlása és átadása.

2023 június- július. Kulturális Szintér könyvtárának rendszerezése, kültéri terület, kert megújítása, kerítés, korlát, javítása, festése.

2023 augusztus. Nyugdíjas Klub tagjai részére kirándulás szervezése Kassára.

2023 szeptember. Őszi díszítés elkészítése és annak kihelyezése, közterület karbantartása. A következő tanfolyamra való jelentkezés.

2023 október. Közös program szervezése a szomszédos települések nyugdíjasaival. Gyógytornász előadás szervezése.

2023 november. Közös megemlékezés halottak napján a szeretteinkről, gyertyagyújtás. Nyugdíjas klubnak tea délután szervezése.

2023 december. Mikulás napi program szervezése, idősek estjének megszervezése, fellépő vendégekkel. Harmadik közös karácsonyi díszítés, családtagokkal együtt.

Brogli Attiláné

Brogli Attiláné kulturális asszisztens

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Teresztenye Község Önkormányzata

2023-2028.

Tartalom

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	8
Célok.....	8
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	10
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	10
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	10
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	12
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	28
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	34
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	37
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	43
A településen nem él fogyatékkal élő személy.....	45
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	46
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	47
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	48
1. A HEP IT részletei.....	48
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	48
Jövőképünk.....	49
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	50
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	55
3. Megvalósítás.....	59
3.1 A megvalósítás előkészítése.....	59
3.2 A megvalósítás folyamata.....	59
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	63
3.4 Nyilvánosság.....	63
3.5 Kötelezettségek és felelősség.....	63
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	65
4. Elfogadás módja és dátuma.....	65

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva** Teresztenye Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

1. A település bemutatása

A 27-es útról Szalonna után nyugatra letérve, mintegy 10 km-re, az Aggteleki-hegység déli és a Putnoki-dombság északi peremén, egy völgykatlanba települt a falu. Zsáktelepülés, tovább már nem vezet út. Megközelíthető még Rudabánya felől Felsőtelekesen át, vagy a 26-os út felől Ragály, Kánó érintésével. Mindhárom irányból gyönyörű táj tárul az utazó elé. A kistérség központjához 35 kilométer távolságra van, de Kazincbarcika távolsága is ugyanennyi.

Története

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A község történetileg Torna, majd Abaúj-Torna Vármegyéhez, 1950-től Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyeegyéhez tartozik. Neve szláv eredetű, nádast jelent. A falut történelme során több nemesi család birtokolta, de a pálos rendnek is voltak itt birtokai. A történelmi viharokat nagy veszteségekkel vészelte át, a török időkben elnéptelenedett. A XVIII. sz. közepén népesítették be főleg református vallású magyar telepesek. A későbbiek során a lakosság mezőgazdasági kistermeléssel, szőlőműveléssel foglalkozott.

Természeti viszonyai, növény és élővilága

A település 200 és 400 méter magas hegyek által övezett völgyben fekszik. Éghajlata mérsékelten hűvös, mérsékelten száraz. Az évi középhőmérséklet 8,5 és 9,2 C fok között változik, a csapadékmennyiség meghaladja a 650 mm-t. Talaja nagyrészt agyagbemosódásos barna erdőtalaj.

Növényzetét a molyhos tölgyesek, a vízfolyások mentén égerligetek jellemzik, de számos védett növény is található a területen. Itt van a térség névadója a Galya erdő, és a Vizetes töbör. A Teresztenyei-fennsíkron összegyűlt víz a Kinizsi barlangforráson keresztül tör a felszínre.

Az itt élő állatok között is (denevérek, rigók, baglyok, fácán, gyíkok, szöcskék, szalamandra, pockok, erdei cickány, őz, vaddisznó, róka stb.) sok a védett faj.

Gyógynövény, gomba, és vadgyümölcsök bőven teremnek a térségben.

Környezeti viszonyai

A környéken jelentősen szennyező tevékenység nem folyt, ezért talaja és vizei nem szennyezettek. A községbe vezető út forgalmi terhelése is kicsi, így a levegő szennyezettsége sem számottevő.

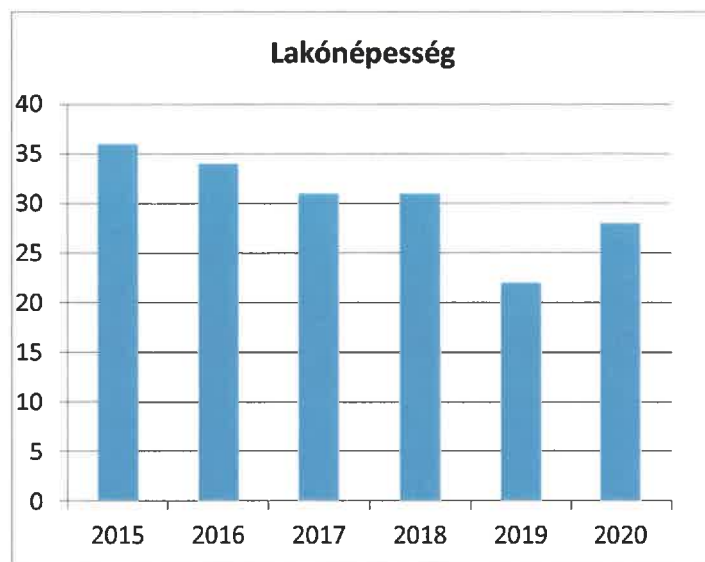
Legfőbb szennyező forrás a kommunális hulladék, melynek elszállítása, kezelése már megoldott. A külterület egy része az Aggteleki Nemzeti Park felügyelete alá tartozik. A Park szakmai tevékenységét ellentmondásosan ítélik meg. Jelentős szemléletbeli különbségek vannak a terület kezelését illetően. A lakosság esetenként a gyorsabb, könnyebb jövedelemtermelő megoldásokat keresi, a szigorúbb, nehezebb szakmai előírásokkal szemben.

Gazdaság

A természeti, domborzati viszonyok a mezőgazdasági művelés számára kedvezőtlenek, így főleg az erdő dominál, de rétek és legelők is megtalálhatók a település határában. Valaha szőlőt is termeltek.

Ma már csak egy zártkerti részen találunk szőlőültetvényt. A lakosság az erdőművelés mellett döntően a mezőgazdaságból él. A szántóföldek nagy részén búzát, kukoricát, cukorrépat termeltek. Ma sok a parlagon hagyott föld, az elvadult gyümölcsös. Állatállomány nincs, pedig az állattartásnak kedvező feltételei vannak. A településen ipari jellegű tevékenység nincs, két kereskedelmi és két szolgáltató társas-, és két egyéni vállalkozás működik a községben.

Év	Fő (TS 001)	Változás
2015	36	bázis év
2016	34	94,44%
2017	31	91,18%
2018	31	100,00%
2019	22	70,97%
2020	28	127,27%
2021	n.a.	-

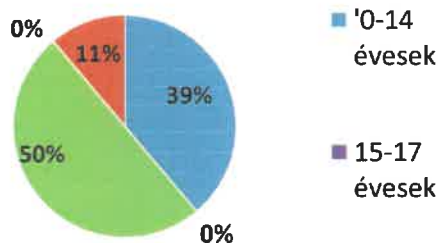
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Sajnos, ahogyan a táblázatból is látszik Teresztenye lakónépessége 2015-től, ha lassan is, de csökken. A településen nem születnek gyermekek, a lakosság életkora egyre magasabb, sok az idős ember.

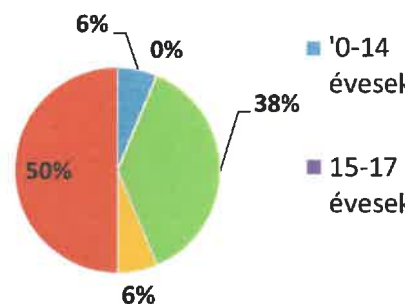
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	18	16	34	52,94%	47,06%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			3	8,82%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	7	1	8	20,59%	2,94%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	0	0	-	0,00%	0,00%
18-64 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	9	6	15	52,94%	47,06%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	0	1	1	0,00%	2,94%
65 évesek (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	2	8	10	20,59%	47,06%

Forrás

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

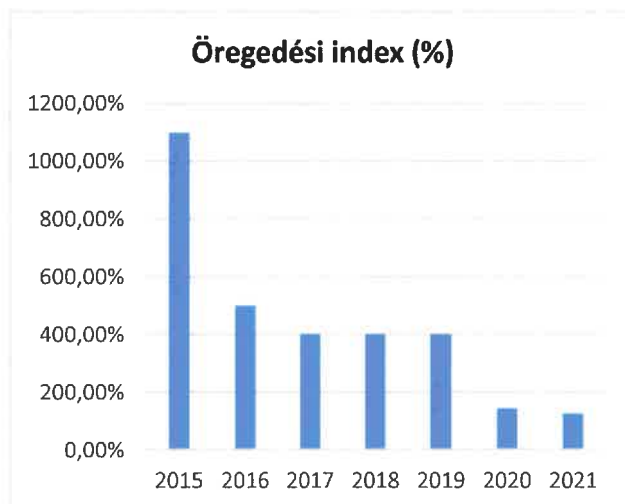

A település folyamatos lakónépesség számának csökkenése mellett láthatjuk, hogy a 2021. évben az állandó lakosok életkori megoszlása is változott. A falu további lakosságszám csökkenésére ad aggodalmat, hogy 11 fő 0-14 éves korú gyermek a 2021. évben a településen.

A népszámlálási adatok is azt mutatják, hogy sem 2001-ben, sem 2011-ben nem volt 15-17 éves gyermek a településen.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2015	11	1	1100,00%
2016	10	2	500,00%
2017	8	2	400,00%
2018	8	2	400,00%
2019	8	2	400,00%
2020	10	7	142,86%
2021	10	8	125,00%

Forrás: TelR, KSH-TSTAR

Minél magasabb az öregedési index %-a, annál nagyobb a település előregedése. Településünkön nagyon magas, sokkal magasabb a 65 év feletti állandó lakosok száma, mint a 0-14 éveseké, ez egyben a jövőbeni tendenciákat vetíti előre.

A településünkön a lakosságszám várhatóan a jövőben további csökkenést fog mutatni, ha a természetes szaporodás, az öregedési index, valamint a belföldi vándorlások mutatószámait összevontan elemezzük. Az állandó népesség számát negatív irányba mozdítja elő, hogy magas az öregedési index.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2015	-53,33
2016	-57,14
2017	-61,54
2018	n.a.
2019	-301,89
2020	160,00
2021	n.a.

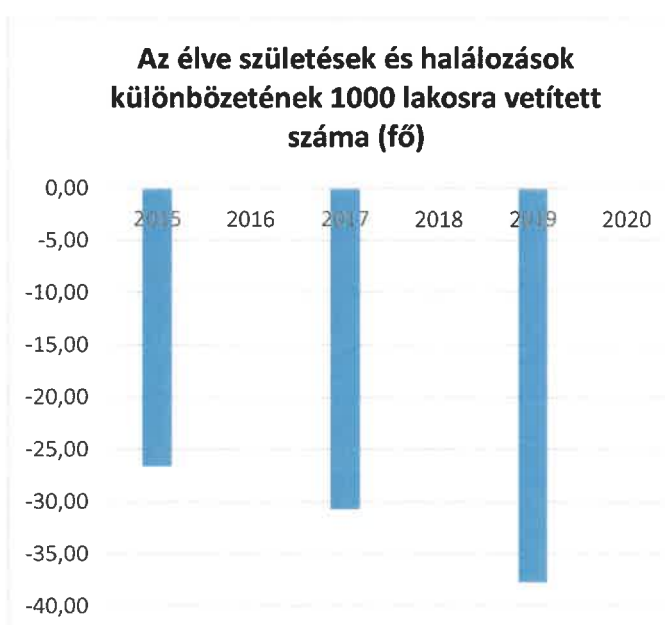
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Sajnálatos, hogy a településről az elvándorlás minden évben magasabb volt, vagy megegyezett az odavándorlások számával.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2015	-26,67
2016	n.a.
2017	-30,77
2018	n.a.
2019	-37,74
2020	0,00
2021	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A településünk jövőjét nagyban befolyásolja az is, hogy mennyien születnek a településen, valamint, hogy mennyire magas a halálozások száma. Fontos lenne a magas születésszám ahhoz, hogy a településnek legyen hosszú távon jövője. Azonban láthatjuk, hogy a településen 2012-től 2015-ig nem

volt élve születés a településen, és az azt követő évben is mindösszesen 1 gyermek született. A halálozások száma változó.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Teresztenye Önkormányzat folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a település működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az Önkormányzatunk az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a település lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Az Önkormányzatunk törekszik a település meg lévő értékeire támaszkodva a falu megtartó erejét növelni.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Teresztenye település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik

az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő

csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete.
- A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 40. § (1) bekezdés 28. pontja értelmében a Kormány társadalmi felzárkózásért felelős tagjaként, a belügyminiszter módszertani útmutatót tesz közzé a HEP elkészítésének részletes szempontjairól. különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az Önkormányzatokról szóló törvény az Önkormányzatok számára kötelező jelleggel írja elő a gazdasági program elkészítését és elfogadását. A gazdasági program az Önkormányzat részére helyi szinten meghatározza mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőséggel összhangban a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok átfogó figyelembe vételével az Önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják.

A gazdasági program célja a lakosság életminőségének javításához szüksége Önkormányzati háttér biztosítása, melyet az Önkormányzat a saját és a külső eszközök felhasználásának optimalizálásával végez.

Településrendezési terv – Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat a településrendezési feladatukat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészítettésével és azok elfogadásával látják el.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Mőtv. 87. §-a értelmében a helyi önkormányzatok képviselő-testületei megállapodhatnak abban, hogy egy vagy több önkormányzati feladat- és hatáskör, valamint a polgármester és a jegyző államigazgatási feladat- és hatáskörének hatékonyabb, célszerűbb ellátására jogi személyiséggel rendelkező társulást hoznak létre.

A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása során javasolt elsősorban a társulási megállapodásban - többek közt – meghatározott, a társulás által ellátott feladat- és hatáskörökre, a közös fenntartású intézményekre, a társulás szolgáltatásai igénybevételének feltételeire (ld. Mőtv. 93. §).

Társulások, melyekben a település tag:

- Sajó-Bódva Völgy és Környéke Hulladékkezelési Önkormányzat Társulása
- Edelényi Többcélú Kistérségi Társulás
- Perkupai Közös Önkormányzati Hivatal és kirendeltségei

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása.

Az esélyegyenlőségi terv elkészítésének alapját a TEIR adatbázis szabadszöveges metaadatkereső adatbázisa elsősorban KSH és a munkaügyi hivatal adatbázisa, illetve az önkormányzatnak rendelkezésre álló, elsősorban szociális ellátásokra vonatkozó nyilvántartások jelentették.

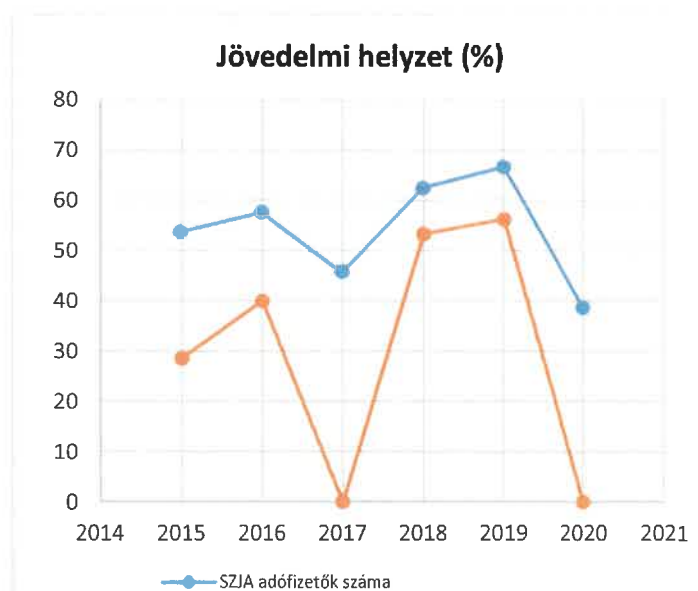
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A településen gyakorlatilag a mélyszegénység, mint kategória nem létezik. Az itt élők nagytöbbsége rendszeres nyugellátásból és munkabérből él, azonban már van olyan lakos, aki aktív korúak ellátásában részesül.

Mélyszegénységben élő romák nem laknak a településen.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma az állandó népesség %-ában (TS)	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók az állandó népesség %-ában (TS 060)

	059)	
2015	53,85	28,57
2016	57,69	40,00
2017	45,83	n.a.
2018	62,50	53,33
2019	66,67	56,25
2020	38,71	0,00
2021	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A lakosság jövedelméről pontos adattal nem rendelkezünk. A fenti táblázat az SZJA adóalapot képező jövedelmekről készült. A rendelkezésünkre álló adatokból megállapítható, hogy a vizsgált időszakban a lakosság több mint fele rendelkezett adóköteles jövedelemmel. Ezek a jövedelmek nagyon alacsonyak többségében a nullától az egymillió forintosba estek. 2020. évben volt jelentős változás történt csökkent az adó fizetők száma, a jövedelem viszont több volt, mint 1 millió forint.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A helyi önkormányzat az Ft. 8. §-a értelmében külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során

- közfoglalkoztatást szervez,
- figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását,
- döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai következményeit,
- az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt.

A helyi önkormányzat a Möt. 15. §-a szerint feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személy feladatellátásba történő bevonását.

Településünk és térsége gazdasági szempontból az ország leghátrányosabb települései közé tartozik. Sok a nyugdíjas korú, nagyon kevés a gyermek. A közfoglalkoztatást a település alacsony létszámban biztosítja. 2015-ig volt közfoglalkoztatás a településen, tekintettel az inaktív lakosok magas létszámára, az önkormányzat ezen idő alatt a közfoglalkoztatás keretében a szomszédos településekről toborzott, illetve közvetített ki munkaerőt.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2015	0,00%	0,00%	0,00%
2016	11,11%	0,00%	5,56%
2017	0,00%	20,00%	10,00%
2018	0,00%	0,00%	0,00%
2019	0,00%	0,00%	0,00%
2020	12,50%	0,00%	6,25%
2021	0,00%	0,00%	0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A helyben élő munkanélküliek száma 2015-2021. év között jellemzően 10% alatt van. Számszerűen ez egy-két főt érint és volt olyan év is amikor a településünkön nem volt regisztrált álláskereső

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	1	1	0	0	1	0
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	%	-	-	-	-	-	-
21-25 év (TS 038)	Fő	n.a.	1,00	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	%	-	100,00%	-	-	-	-
26-30 év (TS 039)	Fő	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	%	-	-	-	-	-	-
31-35 év (TS 040)	Fő	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	%	-	-	-	-	-	-
36-40 év (TS 041)	Fő	1,00	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	%	100,00%	-	-	-	-	-
41-45 év (TS 042)	Fő	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	1,00	n.a.
	%	-	-	-	-	100,00%	-
46-50 év (TS 043)	Fő	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	%	-	-	-	-	-	-
51-55 év (TS 044)	Fő	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	%	-	-	-	-	-	-
56-60 év (TS 045)	Fő	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	%	-	-	-	-	-	-
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	%	-	-	-	-	-	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az életkorokat tekintve a 35-39 évesek között volt álláskereső. 2018. évben és 2019. évben egyáltalán nem volt munkanélküli a településen.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

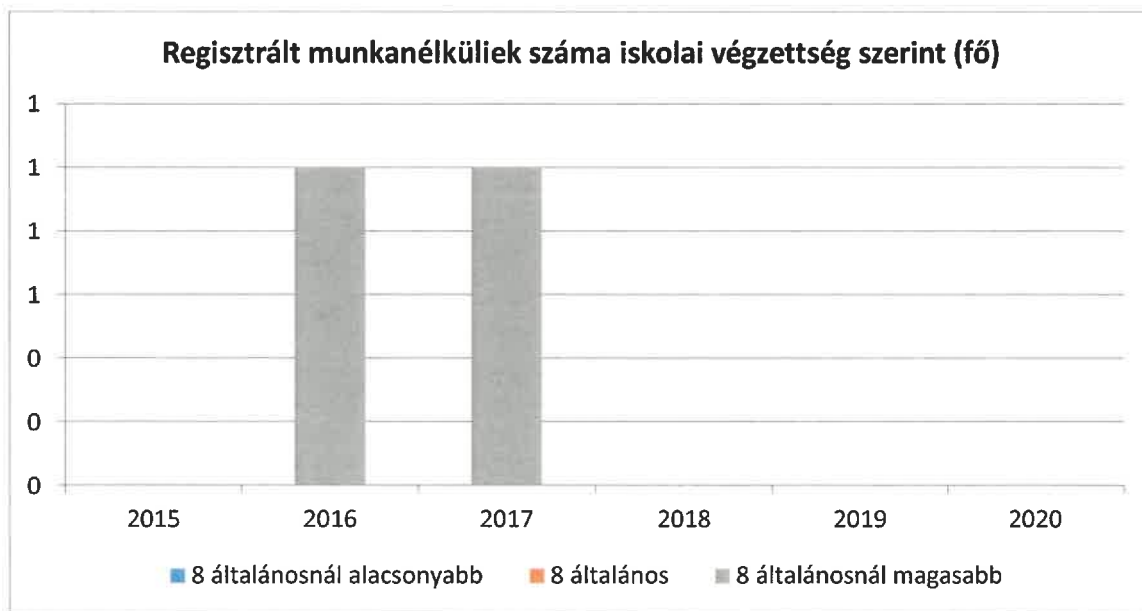
Településünkön nincs olyan személy, aki 180 napnál régebben lenne regisztrált álláskereső, ezért a vizsgálata nem releváns.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott állás keresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2015	n.a.	n.a.	-	n.a.	-	-	-
2016	1	n.a.	-	n.a.	-	1	100,00%
2017	1	n.a.	-	n.a.	-	1	100,00%
2018	n.a.	n.a.	-	n.a.	-	-	-
2019	n.a.	n.a.	-	n.a.	-	-	-
2020	n.a.	n.a.	-	n.a.	-	-	-
2021	n.a.	n.a.	-	n.a.	-	-	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Mindenekelőtt arra érdemes rámutatnunk, hogy a lakosság előregedésével párhuzamosan csökken a 8 általánosnál alacsonyabb iskola végzettségűek aránya. A lakosság iskolai végzettségének növekedése nagyrészt arra vezethető vissza, hogy a belépő fiatal lakosság képzetesebb, mint a kilépő idősebb lakosság, másrészt a mutató emelkedésében valószínűleg gazdasági okok is közrejátszanak, hiszen munkaerőpiacon nagy valószínűséggel könnyebben talál munkát a képzett munkaerő.

A minimális nyilvántartott állás kereső közül mindegyikük 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezik.

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2015	1	1
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Közfoglalkoztató szerv az Önkormányzat, a közfoglalkoztatás mértékét, időtartamát, illetve a foglalkoztatható személyek számát alapvetően a munkaügyi szerveken keresztül elosztott állami források határozzák meg. Településünkön a közfoglalkoztatás célja részben, hogy a helyi munkanélküliek foglalkoztatását megoldja, valamint azt a célt szolgálja, hogy a település arculata, megítélése, továbbélési esélye jó irányt vegyen, hogy a fiatalabb korosztály kedvet kapjon a letelepedéshez.

A közmunka keretében létrehozott halas-tó, disznó és tyúkfarm, a beton elemgyártás, mind azt a célt szolgálja, hogy bizonyosságot nyerjen az önellátás megvalósíthatósága.

A faluban ugyan vannak bejegyzett vállalkozások, de ténylegesen nem itt tevékenykednek.

A közfoglalkoztatottak száma 2015. évben 1 fő dolgozott közfoglalkoztatás keretében. 2016-2021. októberig nem volt közfoglalkoztatott a településen.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

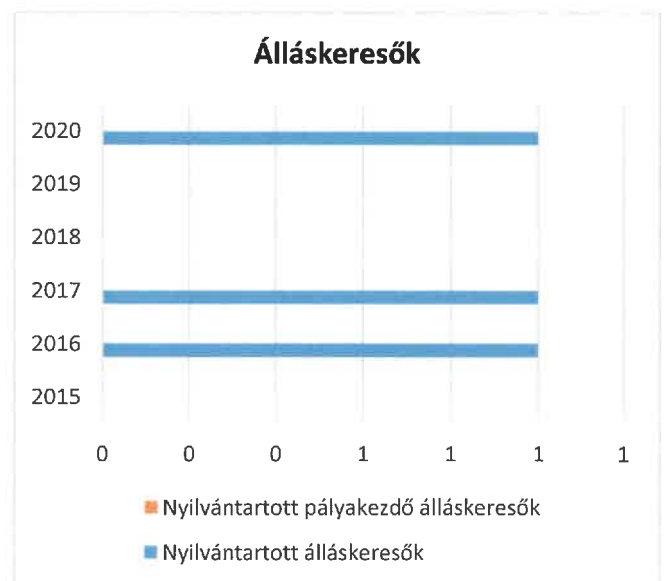
Helyben nagyon kevés az állás lehetőség, legközelebbi város Szendrő (15 km), munkahely szempontjából nem jelent lehetőséget.

A foglalkoztatás, munkavállalás térségi helyzete és a közlekedési nehézségek miatt a fiatalok inkább elköltöznek a településről, az idősebb korosztály próbál helyben munkát vállalni, az ingázás nem jellemző.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A fiatalok foglalkoztatására a d) pontban leírtak vonatkoznak, az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen nincs.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2015	n.a.	n.a.
2016	1	n.a.
2017	1	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	1	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők a vizsgált időszakban nincs a településünkön.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaciszolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A BAZ. Megyei Kormányhivatal Edelényi Járási Hivatal Munkaügyi Kirendeltsége fogadja a településünkről az álláskeresőket, a nyilvántartott munkát keresőket, ezen túlmenően a Kirendeltség a munkaerő-piaci képzések lebonyolításában, a képzési lehetőségek felkutatásában az intézményi és a piaci képzőkkel is tart fent kapcsolatot.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Teresztenye Község Önkormányzat nem zárkózik el egyik célcsoport foglalkoztatásától sem, ezáltal nem tart fent diszkriminatív gyakorlatot. Közfoglalkoztatás keretén belül foglalkoztatás keretén belül van lehetősége foglalkoztatásra. Diszkrimináció a foglalkoztatás területén nem tapasztalható. Jelenleg nincs mélyszegénységben élő és roma a településünkön.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Hátrányos megkülönböztetés Teresztenye községben a foglalkoztatás területén nincs.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei

A digitális ismeretek megszerzésére településünkön nincs lehetőség, hozzáféréshez igény esetén az önkormányzat segítséget nyújt.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

a) igényelt, illetve megállapított támogatások összege, száma stb.

A kötelezően nyújtandó ellátásokat 2015. március 1-től a járási hivatalok állapítják meg. Ezek az ellátások a következők: - aktív korúak ellátása, - időskorúak járadéka, - ápolási díj (alapösszegű, emelt összegű és kiemelt ápolási díj), - közgyógyellátás (alanyi és normatív formák), - egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

A hatáskörváltás tehát az aktív korúak ellátását érinti, a felsorolt többi ellátást az eddigiekben is a járási hivatalok állapították meg.

Egyéb támogatás biztosításáról a települési önkormányzatok döntenek. Az önkormányzatok által nyújtható támogatás neve egységesen települési támogatás, amelynek jogosultsági feltételeit, típusait az önkormányzatok határozhatják meg.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	n.a.	-	n.a.	-
2016	1	4,55%	n.a.	-
2017	1	4,76%	n.a.	-
2018	n.a.	-	n.a.	-
2019	n.a.	-	n.a.	-
2020	1	9,09%	n.a.	-
2021	n.a.	-	n.a.	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A vizsgált időszakban nem olyan nyilvántartott álláskereső, aki álláskeresési ellátásban részesült.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	0	0,00%	0	100,00%	0	0,00%
2016	1	100,00%	0	0,00%	1	100,00%
2017	0	0,00%	1	100,00%	1	100,00%
2018	0	0,00%	1	0,00%	1	100,00%
2019	0	0,00%	1	100,00%	1	100,00%
2020	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
2021	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A vizsgált időszakban volt egy-egy fő, aki szociális- vagy foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesült. Amint a táblázatból is láthatjuk ez nem volt minden évben. 2020. és 2021 ó. évben senki nem részesült ilyen támogatásban.

Passzív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma a 15-Éü. károsodási és gyf. támogatásban részesülők

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2015	n.a.
2016	n.a.
2017	1
2018	1
2019	1
2020	1
2021	n.a.

Forrás: TeIR, KSH

Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a

településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Teresztenye településen nincsenek hajléktalanok. A lakások nagy része összkomfortos. Teresztenyén az 5 év alatt a lakásállomány száma nem változott, a 30 lakásból nincs bérlakás és szociális lakás. A lakosság teljes egészében saját tulajdonú lakásban él.

3.4.1. számú táblázat			
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 100 lakásra (TS 078)
	db	db	db
2015	30	n.a.	n.a.
2016	30	n.a.	n.a.
2017	30	n.a.	n.a.
2018	30	n.a.	n.a.
2019	30	n.a.	n.a.
2020	30	n.a.	n.a.
2021	30	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Teresztenye lakásállománya 30 db, valamennyi rendelkezik vezetékes ivóvízzel és bekapcsolásra került a szennyvízgyűjtő hálózatba. Jellemzően a házak 1-2 szobásak.

a) bérlakás-állomány

Az önkormányzat bérlakással nem rendelkezik.

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány opcionális (önkormányzati adatok)

nem releváns

b) szociális lakhatás

Az önkormányzat szociális alapú lakhatást biztosítani nem tud.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Az önkormányzat nem lakáscélú ingatlanok nem rendelkezik.

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

A községünkben a lakhatási körülmények megfelelőek, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság nincs.

e) lakhatást segítő támogatások

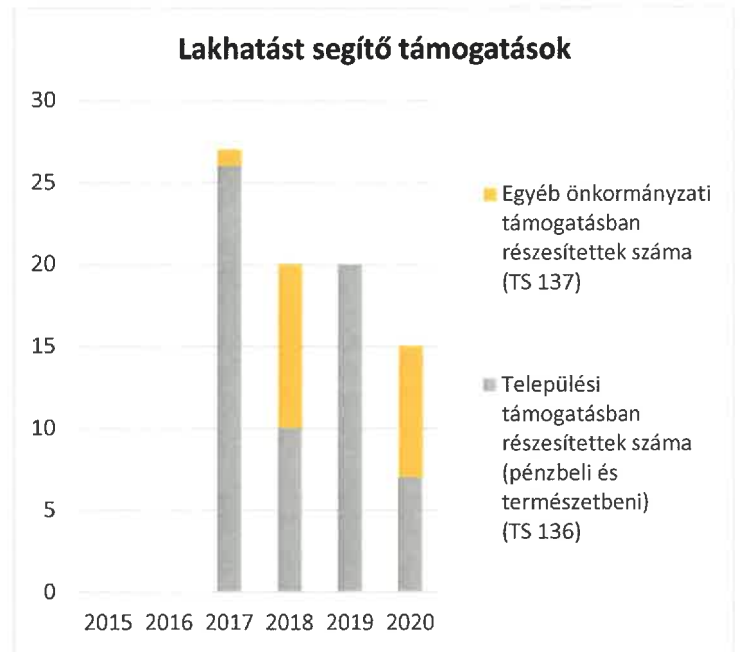
Az önkormányzat 2015. február 28. napjáig a jogszabályi feltételeknek megfelelően, normatív lakásfenntartási támogatást nyújtott az arra jogosult és rászoruló személyeknek. A szociális törvény változása következtében 2015. március 1. napjától új ellátás igénylésére nincs mód. A korábban megállapított ellátást a megállapított időtartam végéig kapták a jogosultak. A normatív lakásfenntartási támogatás megszüntetésének indoka volt, hogy a rezsicsökkentés következtében csökkent a háztartások kiadása.

A lakhatás elősegítése érdekében települési támogatásként

- fűtési támogatás

- lakbér hozzájárulás
- közüzemi díjtámogatás állapítható meg.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2015	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.
2017	26	1
2018	10	10
2019	20	0
2020	7	8
2021	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A lakhatás elősegítése érdekében települési támogatásként

- fűtési támogatás
- lakbér hozzájárulás
- közüzemi díjtámogatás állapítható meg.

f) eladósodottság

Komoly probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak, az ilyen helyzetbe jutók számának megállapításához nyúlt segítség ez a táblázat. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná leginkább, vagy náluk kapcsolják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat.

Az eladósodottság a településen élők körében nem jellemző.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Teresztenyén az úthálózat teljes egészében szilárd burkolattal rendelkezik.

Külterületen és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakás a településen nincs. A községet közúton egy irányból lehet megközelíteni.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

A településen nincsen telep/szegregátum.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya stb.) c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

A településen nincsen telep/szegregátum.

c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai;

Nem releváns.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

1997. évi CLIV. törvényt, mely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében

gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A településen hetente egy alkalommal biztosított körjárat keretében a háziorvosi ellátás. A hét többi napján a körzetközpontban Perkupán vehetik igénybe a szolgáltatást a Teresztenyén élők. Ugyanilyen feltételek mellett biztosított a védőnői ellátás. A távolság Perkupa és Teresztenye között 10 km. A

gyermekorvosi ellátás legközelebb Szendrőben elérhető. Szakellátás Edelény, Kazincbarcika, illetve Miskolc városában található.

Fogászat szempontjából a település a Szendrői körzethez tartozik. Ez a kisváros bonyolítja az orvosi ügyeletet is. A távolság Teresztenye és Szendrő között 20 km.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás

Nem releváns

Ez az adat szintén az egészségügyi ellátás egyik fontos mutatója, amely esélyegyenlőségi szempontból jelentős. A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére – egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához – az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. A Járási Hivatal feladatköréhez tartozik.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Településünkön falugondnoki szolgáltatás működik, ezzel lehetőség van tüdőszűrésre eljutni. A többi kötelező szűrések az itt lakók részére csak egyénileg elérhetőek.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Fejlesztő ellátás nincs biztosítva a településen. Ezek elérhetőek Kazincbarcika, illetve Miskolc városokban.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A szociális étkeztetést az önkormányzat a Magyar Pünkösdi Egyház (székhely: 1143 Budapest Gizella út 37.) belső egyházi jogi személy szervezete, a Közösségi Misszió (székhely: 5600 Békéscsaba, Luther u. 20 fsz. 2.) által alapított Élim Szolgálat útján, az Szt. 91.§-a (1) bekezdésének c.) pontja alapján kötött ellátási szerződés keretében biztosítja.

Szociálisan rászorult és nem várható el a napi egyszeri meleg étel biztosítása attól, aki beteg, egészségkárosodott, rokkant, hajléktalan, fogyatékos, szenvedélybeteg, a 65 évet betöltötte, illetve tartós munkanélküli.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A településen szervezett sportolási lehetőség nincs, Edelény, Kazincbarcika, illetve Miskolc városokban elérhetőek.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az önkormányzat kötelező feladat keretében házi segítségnyújtást és szociális étkeztést településünkön biztosított (Perkupa Község Önkormányzata útján). A legnagyobb szerepe a személyes gondoskodást nyújtó szociális alapszolgáltatások közül a falugondnoki szolgálatnak van. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás és további szociális szolgáltatás a településen nem elérhető.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

Ilyen szolgáltatás nincs a településen. Az Edelényi rendőrkapitányság munkatársai igény esetén előadást tartanak.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Nincs hátrányos megkülönböztetés.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A helyi szociális ellátórendszer középpontjában továbbra is a segítségre szoruló emberek állnak, akiknek színvonalas ellátása feltételezi az emberi értékek tiszteletben tartását. A helyi szociális szolgáltatások gyakorlatában a személyközpontú szociális munkafolyamatosan biztosított, amely megteremti a hátrányos helyzetben élők támogatásának, az esélyegyenlőség megteremtésének feltételeit.

3.6.2. Népkönyha – a táblázat nem releváns, Teresztyén nincs népkönyha

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

közösségi élet szinterei, fórumai

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2021)
--

Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
n.a.	n.a.	102	1

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

Évente megrendezésre kerül a falunap településünkön, melynek az önkormányzat épülete ad helyet. Településünkön Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmény, sportcsarnok, sportpálya nincs. Az önkormányzat közösségi színteret működtet, egy fő szakképzett, közművelődési szakemberrel.

a) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Etnikai konfliktusok településünkön nincsenek.

b) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai

Az adományozás Teresztyén nem jellemző, ha mégis sor kerül rá, akkor az egyház szervezésében évente egy-két alkalommal folyik adománygyűjtés.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Teresztyén nincs nemzetiségi önkormányzat.

e) helyi lakossági önszerveződések.

Közösségi összefogás az önkormányzat szervezésében van, falunap, idősek napja.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Roma nemzetiségi önkormányzat a községben nem működik, roma lakosság és egyén nemzetiséghez tartozók nem élnek a településen.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A településen lakók száma csökken, így lassan elnéptelenedik a település	Vállalkozások bevonása a faluba munkahelyteremtés céljából, ezzel vissza lehetne „csalogatni” az embereket a településre

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	18	16	34	52,94%	47,06%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			3	8,82%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	7	1	8	20,59%	2,94%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	0	0	-	0,00%	0,00%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényben kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V.31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de az okra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

Településünkön a gyermekek száma nagyon alacsony. 2021. évben mindösszesen az állandó népesség 8,8 % volt 18 év alatti. Mindösszesen 8 fő. 15-17 év közötti gyermek nincs a településen.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek

Veszélyeztetett és védelembe vett kiskorú nincs a településen, így a 4.1.1. számú táblázat nem kerül feltöltésre, vizsgálata nem releváns.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek nem releváns.

2015. évtől nincs olyan gyermek, aki rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülne.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Az Önkormányzat gyermekek jogán járó juttatást nem biztosít.

4.1.3. számú táblázat – Árvaellátás – nem releváns

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Kedvezményes iskolai étkeztetésben az a gyermek részesül, aki rendszeres gyermekvédelmi támogatásban is részesül. 2016. évben 1 fő gyermekről volt szó szó, aki az ezzel járó kedvezményeket az oktatási intézményben veszi igénybe.

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.) nem releváns

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek nem él a településen.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

A településünkön nincs ilyen gyermek.

4.2. Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben nem él a településen gyermek.

4.3. A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnő körzeti feladatellátást végez, perkupai védőnői körzethez tartozik Teresztenye. Jelenleg 1 fő olyan életkorú gyermek településen, aki a perkupai védőnői ellátáshoz tartozik. A védőnői körzetben valamennyi gyermek hozzájut az ellátáshoz.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma – nem releváns

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A 4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői nem lett kitöltve, mert nem tartalmaz adatot. Gyermekorvosi ellátás Szendrő városában található.

c) 0-7 éves korúak speciális (egészségügyi- szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A 0- 7 éves korosztályból speciális fejlesztésre szoruló gyermekek ellátása megoldott, a logopédiai fejlesztő foglalkozások az adott iskolákban és óvodákban történnek, ahol szakképzett szakember segít. Amennyiben az óvodákban és iskolákban nincs megfelelő (speciális ellátások) lehetőség, a korai fejlesztés, és a rehabilitációra szoruló gyermekeket a Miskolcra (Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Pedagógiai Szakszolgálat) vihetik a szüleik

A településen bölcsőde, családi napközi nem működik

A bölcsődei elhelyezés biztosított lenne az Edelény Város Önkormányzata által fenntartott Mátyás Óvoda és Bölcsődében.

d) gyermekjóléti alapellátás. Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Az önkormányzatok kötelező feladatainak sorába tartozik a gyermekvédelem helyi ellátórendszerének kiépítése és működtetése. A gyermekvédelmi rendszer egyik meghatározó eleme a gyermekjóléti alapellátás, mely hatékony működése esetén kiemelten szolgálja a prevenciót, elősegítve ezzel a törvény alapelveinek és céljainak megvalósulását. A gyermekjóléti alapellátást 2016. januártól a Perkupai Szociális Alapszolgáltató Önkormányzati Társulás látja el.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

A településen önállóan működő bölcsőde nem működik. A Perkupai Egységes Óvoda és Bölcsőde biztosítja a gyermek részére a bölcsődei ellátást is. A településen családi napközi nem működik.

Ezért nem kerültek kitöltésre az alábbi táblázatok:

4.3.3. a) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

f) gyermekvédelem

Nem releváns.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Legközelebb Miskolc városában vehetők igénybe krízishelyzetben a szolgáltatások. A településen vizsgálata nem releváns.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Vizsgálata a településen nem releváns.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei)

1997.évi XXXI. törvény 2016.január 01.napjától hatályos jogszabályváltozás következtében a települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő

kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja. Hátrányos/halmozottan hátrányos helyzetű gyermek nincs a településen. Az ingyenes tankönyvhöz az arra jogosult az oktatási intézményen keresztül hozzájuthat.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Nincsenek ilyen programok a településen

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

A településen nincs hátrányos megkülönböztetés, nem sérül az egyenlő bánásmód követelménye.

l) előnyben részesítés hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül ,

Nincs ilyen jellegű információnk.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

- különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
- sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
- kiemelten tehetséges gyermek, tanuló

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Településünkön óvoda nem működik. Óvodás korú gyermek 1 fő él Teresztenyén. A nálunk élő gyermekek közül egyik gyermek sem hátrányos, illetve halmozottan hátrányos, valamint nem sajátos nevelési igényű, nem BTM-es, ezért a következő táblázatok adatokat nem tartalmaznak.

4.4. a) 1. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

A táblázatok vizsgálata nem releváns.

Az óvodai elhelyezés biztosított az Edelény Város Önkormányzata által fenntartott Mátyás Óvoda és Bölcsődében. A településen általános iskola nem működik, településen nem működik általános iskola és iskoláskorú gyermek sem lakik. A kötelező felvételt biztosító általános iskola Bódvaszilason van, amely az Edelényi tankerülethez tartozik.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban

A táblázatok vizsgálata nem releváns.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek

Nem releváns.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Erre vonatkozóan nem rendelkezünk információval.

e) előnyben részesítés hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások

Nem releváns.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

A gyermekek helyzete esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön beazonosított problémát nem tártunk föl.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- A Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett

munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

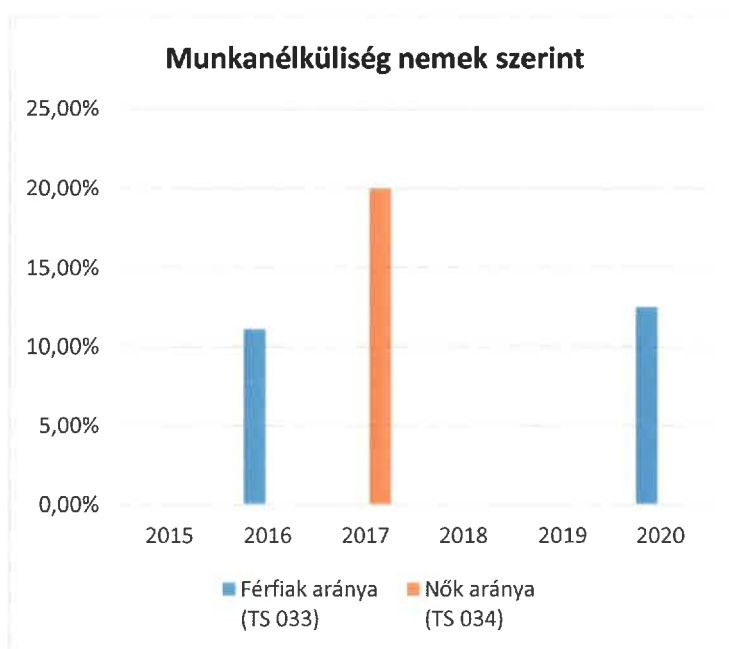
Az Ebtv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és a terhességet is.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2015	0,00%	0,00%	0,00%
2016	11,11%	0,00%	5,56%
2017	0,00%	20,00%	10,00%
2018	0,00%	0,00%	0,00%
2019	0,00%	0,00%	0,00%
2020	12,50%	0,00%	6,25%
2021	0,00%	0,00%	0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)

A táblázatok vizsgálata nem releváns.

A nők aránya a településen magasabb a férfiakénál, nyilvántartott munkanélküli férfi nincs, a női munkanélküliek száma a vizsgált időszakban jellemzően egy-egy fő volt és nem volt aki 180 napnál régebben regisztrált vagy pályakezdő. 2021. évtől a településen nincs nyilvántartott álláskereső.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Teresztenyén a közfoglalkoztatás keretében, illetve a Munkaügyi Központ által szervezett képzésbe bevonásra kerülnek a munkanélküli nők ugyan úgy, mint a férfiak, kivétel ez alól, ha a közmunka jellege indokolja a férfi munkaerőt. 2015. évtől nincs a településünkön közfoglalkoztatás.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Teresztenye községben a nők helyet kapnak, és foglalkoztatásuk minimális kivétellel megoldott.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A településen a foglalkoztatás területén hátrányos megkülönböztetés nem tapasztalható.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Településünkön ez a rész nem releváns, ezért a következő táblázatok nem kerültek kitöltésre:

5.2.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnő körzeti feladatellátást végez, perkupai védőnői körzethez tartozik Teresztenye. Jelenleg 1 fő olyan életkorú gyermek településen, aki a perkupai védőnői ellátáshoz tartozik. A védőnői körzetben valamennyi gyermek hozzájut az ellátáshoz.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A településen nem ismertek esetek a nőket érő erőszakot, illetve családon belüli erőszakot illetően.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

A településen krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatás nincs, az a városokban, elsősorban Miskolcon érhető el.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Teresztenye Önkormányzat Képviselt-testületének 2 női tagja van.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket, mint társadalmi problémát elsősorban a munkalehetőség hiánya érint, ennek felszámolására a településen nincs lehetőség.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Elszigetelődés érzete	Kirándulások, programok szervezése a településen, célzottan a nők számára

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az időskorú népesség nemek közötti megoszlása igen érdekes jelenséget mutat. Ez a jelenség az egész országban megfigyelhető, és a nők hosszabb élettartamára vezethető vissza.

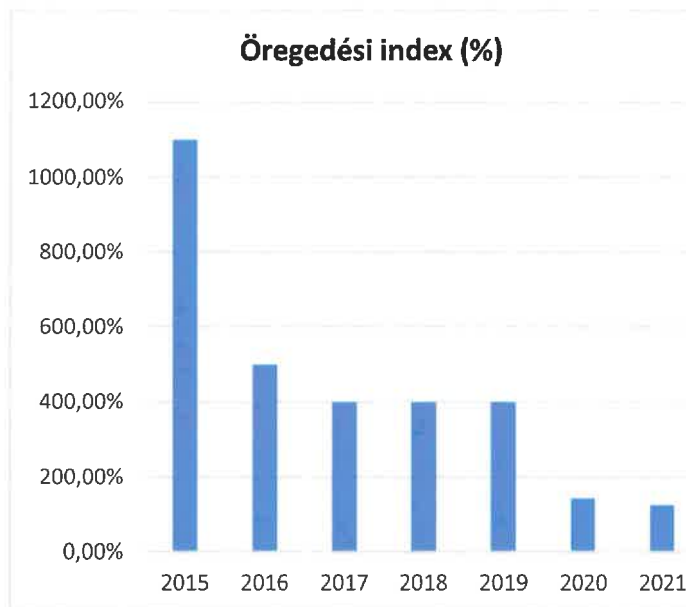
Az időskorúak helyzetét jelentősen befolyásolja a családi állapotuk, amely alapján megfigyelhető, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házások és növekszik az özvegyek aránya.

Az idős emberek nagy része magányosnak érzi magát, hiszen sokszor egyedül marad, unatkozik, ekkor izolálódik, amely a szellemi és fizikai aktivitás hanyatlásához vezet, így önellátási képessége beszűkül, elesettség érzete folyamatosan erősödik. Ezen problémák láncolata sok embernél pszichés megbetegedést okoz.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2015	11	1	1100,00%
2016	10	2	500,00%
2017	8	2	400,00%
2018	8	2	400,00%
2019	8	2	400,00%
2020	10	7	142,86%
2021	10	8	125,00%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A település lakosságának életkor szerinti megoszlásában az idősek növekvő aránya tűnik ki.

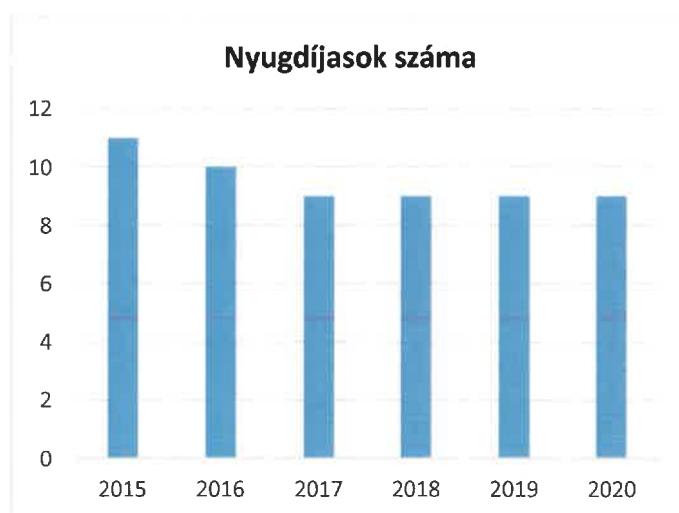
Településünkön a természetes fogyás-szaporodás tükrében természetes fogyást figyelhetünk meg, amely veszélyezteti a település társadalmi korosztályi egyensúlyát.

A népesség idősödésének egyik gyakran használt mérőszáma az öregedési index, amely egyben a jövőbeni tendenciákat vetíti előre. Az öregedési index a 14 éves és ennél fiatalabb népességre jutó idősek (65 évesek és annál idősebbek) arányát mutatja.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2015	2	9	11
2016	1	9	10
2017	0	9	9
2018	0	9	9
2019	1	8	9
2020	1	8	9
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

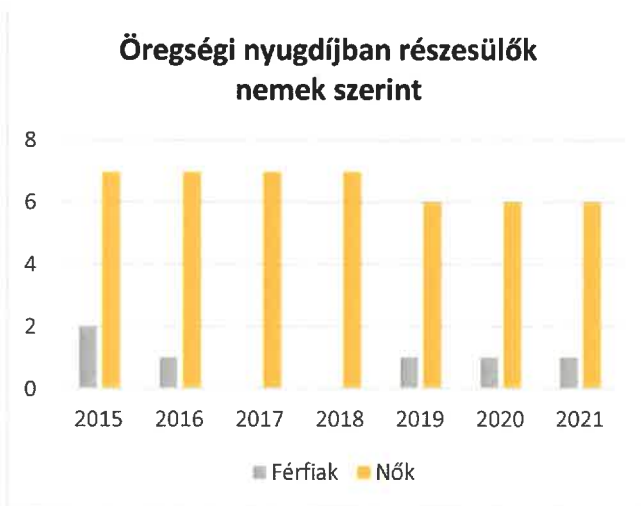

A vizsgált időszakban Teresztenye lakosságának 25-30 %-a részesül nyugdíjban illetve nyugdíjszerű ellátásban.

A településen élő nyugdíjas korú lakosság valamennyien valamilyen rendszeres pénzellátásban részesülnek. (Öregségi nyugdíj, özvegyi nyugdíj, házastársi pótlék, időskorúak járadéka, stb.).

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2015	0	0	2	7	0	2	0
2016	0	0	1	7	0	2	0
2017	0	0	0	7	0	2	0
2018	0	0	0	7	0	2	0
2019	0	0	1	6	0	2	0
2020	0	0	1	6	0	2	0
2021	0	0	1	6	0	2	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Nyugdíjas korú lakosság teljes egészében nyugdíjszerű ellátásban részesül, ellátatlan személy nincs a településen. A nyugdíjasok száma látszólag csökken, arányuk a lakónépességhez képest viszont nem változik. Nyugdíjkorhatár kitolódásával az ellátásban részesülők száma további csökkenést fog mutatni.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A helyi adatgyűjtés az 55 év feletti foglalkoztatására vonatkozóan nem történt. A településen élő időskorú emberek már a háztáji gazdálkodással sem igazán foglalkoznak, nyugdíjas foglalkoztatás a településen nincs, de igény sincs rá.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)
nem releváns.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Teresztenye településen az idősebb korosztályból egy páran a helyi kulturális hagyományőrző rendezvényeket látogatják.

A településen református felekezethez tartozó emberek élnek, akik a vallásukat rendszeresen gyakorolják.

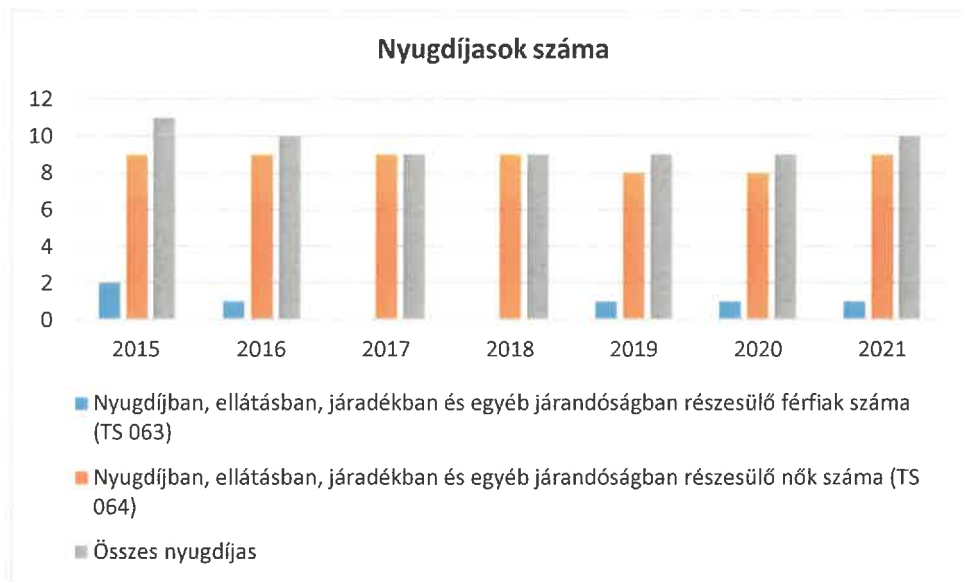
c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Hátrányos megkülönböztetés nincs a településen.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2015	2	9	11
2016	1	9	10
2017	0	9	9
2018	0	9	9
2019	1	8	9
2020	1	8	9
2021	1	9	10

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Teresztenyén 10 fő 6 éven felüli lakos él akik nyugdíjban vagy nyugdíjszerű ellátásban részesül. A településen ellátatlan ember nincs.

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A falugondnoki szolgáltatás olyan szociális alapellátási forma, amelyet főállásban, teljes munkaidőben (heti 40 óra), közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatott falugondnok alkalmazásával és a szolgáltatás jellegéhez igazodó gépjármű üzemeltetésével biztosítanak, csökkentve ezzel az aprófalvak és a külterületi lakott helyek szolgáltatás- és intézményhiányból eredő hátrányait.

A Falugondnoki szolgálta 600 lakosnál kisebb településen, illetve külterületi lakott helyen a szociális alapellátási feladatok falugondnoki szolgálat keretében is elláthatók. Ezt a szolgáltatást az 1993.III.törvény 59.§ (2) bekezdése állapította meg. A helyi önkormányzat, vagy ellátási szerződéssel a feladatok köré, valamint a falugondnok által ellátandó szolgáltatási feladatok és azok mértékét a létrehozó önkormányzat rendeletében állapítja meg. Teresztenye községben falugondnoki szolgálat 2000. óta működik, mely az idősek életében nagyon fontos szereppel bír. A falugondnok szállítja az időseket orvosi rendelésre, szűrővizsgálatokra, nagyobb beszerzésekben közreműködik, kiváltja a gyógyszerrel segít a ház körüli munkában. Feladata sokrétű a falu „mindenese”. A szociális alapszolgáltatások közül elérhető továbbá az étkeztetés, a házi segítségnyújtás és családsegítés.

Teresztenyén a házi orvos helyben kéthetente körjárat keretében rendel, a Perkupai házi orvosi körzet biztosítja az ellátást.

Az idősebb korosztály az egészségügyi szakellátást Edelény városában tudja igénybe venni.

A szociális alapszolgáltatások közül elérhető továbbá az étkezés, a házi segítségnyújtás, a családsegítés.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő idősorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő idősorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2015	11	n.a.	n.a.	n.a.
2016	10	n.a.	n.a.	n.a.
2017	8	n.a.	n.a.	n.a.
2018	8	n.a.	n.a.	n.a.
2019	8	n.a.	n.a.	n.a.
2020	10	n.a.	n.a.	n.a.
2021	10	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

Nappali ellátásban és házi segítségnyújtásban Tereztyén egy személy sem részesült. A nappali ellátás a településen nem megoldott.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Tereztye településen az idősebb korosztályból egy páran a helyi kulturális hagyományörző rendezvényeket látogatják.

A településen református felekezethez tartozó emberek élnek, akik a vallásukat rendszeresen gyakorolják.

Helyben biztosított a mozgókönyvtári szolgáltatás.

c) idősek informatikai jártassága

Az idősebb korosztály informatikai jártassággal nem rendelkezik, ilyen jellegű kezdeményezés még nem volt a településen.

d) a generációk közötti programok;

A falunap kivételével ilyen programok nincsenek a településen.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Minden évben megrendezésre kerül a falunap, és az időseket évente egyszer Idősek Napján is köszöntjük a településen.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Egyedül élő idősek elszigetelődnek, zárkózottá válnak	Az aktivitást megőrző programok, szolgáltatások szervezése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Jelentősen emelkedett az egyéb, pontosan meg nem határozott fogyatékoságban szenvedők aránya. A fogyatékkal élők számára az egyik legnagyobb propagandát kapó követelmény, az akadálymentesítés követelménye, beépült a nem kifejezetten akadálymentesítési pályázatokba is. Az Európai Unióhoz való csatlakozás egyik feltétele volt, hogy a fogyatékos emberek számára is megteremtődjön az esélyegyenlőség. A fogyatékosokkal élő emberek számára szükség van a civil szervezetek összefogására, illetve arra, hogy a klasszikus értelemben vett állami feladatok ellátásában a civil szervezetek is segítséget nyújtsanak. Az esélyegyenlőséget biztosítani kell az intézmények kialakításával, a szolgáltató jelleg erősítésével.

Teresztenyén megváltozott munkaképességű személyek ellátásban valamint nappali ellátásban senki nem részesül, ezért a következő táblák elemzése nem releváns.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma

7.1 A településen fogyatékosággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A településen nem él fogyatékkal élő személy.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A településen nem él fogyatékkal élő személy.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A településen nem él fogyatékkal élő személy.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A településen nem él fogyatékkal élő személy.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A településen nem él fogyatékkal élő személy.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A településen nem él fogyatékkal élő személy.

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Az Önkormányzat tulajdonában lévő középület akadálymentesítése részben megoldott.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

Az Önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek felújítása során lehetőségeinkhez mérten gondoskodunk a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Településünkön nem releváns.

d) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A településen nem él fogyatékkal élő személy.

7.4 Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A sajátos igényekre vonatkozóan helyi szinten felmérés nem készült.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A településen nincs helyi szinten fokozottan érintő társadalmi probléma.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

Fogyatékkal élő nincs településünkön, így az esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön beazonosított problémát nem tártunk föl.

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A hátrányos helyzetű lakosok egészségügyi és szűrővizsgálaton való részvétel hiánya	A hátrányos helyzetű lakosok egészségügyi és szűrővizsgálaton való részvételének javítása
A hátrányos helyzetű lakosok kulturális passzivitása veszélyezteti a mentális és testi egészségüket	Kulturális programokról bővebb tájékoztatás, kedvezményes belépőjegyek biztosítása.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

A település és környéke kedvező terep a rekreáció, turizmus számára. Az utóbbi időben ezt a lehetőséget kihasználva több városlakó vette meg a település megüresedő házait, hétvégéit, szabadságát töltve itt. A megüresedett házak egy részét vendégházakká alakítják át, a falusi turizmust kedvelők számára. Helyi családok is a falusi turizmus keretében több férőhelyet ajánlanak helyreállított parasztházakban. Ezzel Teresztenye mára biztonságos, gondtalan kikapcsolódást biztosító üdülőfaluvá vált.

a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Egy civil szervezet működik a településen a Teresztenyéért Alapítvány. Az Alapítvány céljai között szerepel, hogy segítséget nyújtson a meglévő viszonylag érintetlen természeti környezet megóvásához és rehabilitációjához, település szépítése, közterületek rendbe tétele.

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Nemzetiségi, kisebbségi önkormányzat településen nincs.

A Teresztenyéért Alapítvány a helyi önkormányzat kötelezően ellátandó és ezen túlmenően vállalt feladatait támogatása, partnerség vállalása a pályázatoknál.

Az Önkormányzat az egyházi szervezet működéséhez hozzájárul, de nem anyagilag, hanem pl.: templom körüli területek kaszálása, épület állagmegóvása.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

A családsegítés, gyermekjóléti szolgálat és házi segítségnyújtás feladatokat 2016. évtől a Perkupai Szociális Alapszolgáltató Önkormányzati Társulás látja el.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nemzetiségi önkormányzat a településen nem működik, egyéb nemzetiségi önkormányzat a településen esélyegyenlőségi tevékenységet nem végez.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Civil szervezet a településen nincs.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Nem működik a településen.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága
--

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során konzultáltunk az illetékes és érintett partnercsoportok képviselőivel. Az elkészítés folyamatába bevonásra kerültek, településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti szakemberek. Egyéni problémák és megoldási alternatívák felvázolására is lehetőségük volt, melyeket közösen megvitattunk és ezek alapján elkészítettük jelen programunkat. Önkormányzatunk ügyfélfogadási rendje szerint várta a jelentkezőket, akik hozzászólhattak a program kidolgozásához. A program megvalósíthatóságát és szakmaiságát is mindvégig szem előtt tartottuk. A különböző szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeit személyesen kezeltük, hirdető fórumainkon nyilvánossá tettük a közreműködés lehetőségét.

a) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot

Teresztenye Község Települési Esélyegyenlőségi Programja mindenki számára nyilvános és elérhető. A hozzáférés Teresztenye Polgármesteri Hivatalában ügyfélfogadási időben, vagy előre egyeztetett további időpontban megtekinthető.

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegény-ségben élők	A település száma csökken, így lassan elnéptelenedik a település	vállalkozások bevonása a faluba munkahelyteremtés céljából, ezzel vissza lehetne „csalogatni” az embereket a településre
Gyermekek	nincs beazonosított probléma	
Nők	A nők az alacsony lakosságlétszám, illetve a városoktól, népesebb településektől elzártan, minden napi megszokott életüket élve, teljesen elszigetelődnek	Kirándulások, programok szervezése a településen, célzottan a nők számára
Idősek	Egyedül élő idősek elszigetelődnek, zárkózottá válnak.	Az aktivitást megőrző programok, szolgáltatások szervezése Képzések indítása, igény szerinti bővítése
Fogyatékkal élők	nincs beazonosított probléma	

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	A hátrányos helyzetű lakosok egészségügyi és szűrővizsgálaton való részvétel hiánya. A hátrányos helyzetű lakosok kulturális passzivitása veszélyezteti a mentális és testi egészségüket	A hátrányos helyzetű lakosok egészségügyi és szűrővizsgálaton való részvételének javítása. Kulturális programokról bővebb tájékoztatás, kedvezményes belépőjegyek biztosítása.
--	---	---

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák társadalmi, egészségügyi, szociális téren is a helyi közösségi életbe beilleszkedve, a közösségi normákat betartva képesek élni.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők tisztában legyenek a részükre folyósítható ellátásokról, számukra megfelelő képzésekben és foglalkoztatásban vegyenek részt. Minél többen közülük képesek legyenek érdekeik képviselőire, és a településen növekedjen a szociális biztonságuk.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek szegénysége elleni küzdelmet, és azt, hogy a gyermekek számára elérhető legyen a közszolgáltatások teljes köre. Kiemeltnek tartjuk azt is, hogy a gyermekek szülessenek bárhová, olyan környezetben nőjenek fel, hogy képességeik kibontakozhassanak, és minden területen a számukra megfelelő ellátás biztosítva legyen.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek igényeire, az őket ért hátrányok leküzdésére, teszünk azért, hogy az életük nagy részét munkával töltő időseink ne szegénységben és elszigetelve éljenek.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a helyi közéletben való részvétel biztosítását, a döntéshozatalban való részvételt, és annak elősegítését, hogy kisgyermekeket nevelő nők esélye biztosított legyen a foglalkoztatás területén is.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők esélyegyenlőségének biztosítására és annak gyakorlati megvalósítására. Fokozottan odafigyelünk a fogyatékkal élők és családjaik támogatására, elősegítjük a szociális szolgáltatások és támogatások ellátások igénybevételének lehetőségéről a széleskörű tájékoztatást.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

I./1. A mélyszegénységben élők esélyegyenlősége

A	Intézkedés címe:	Többen Tereztyén
B	Feltárt probléma megnevezése	A településen élők száma fokozatosan csökken, így lassan elnéptelenedik a település.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Vállalkozások bevonása a faluba munkahelyteremtés céljából, ezzel vissza lehetne „csalogatni” az embereket a településre
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	költségvetés
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	<p>terv kidolgozás</p> <ul style="list-style-type: none"> - vállalkozók, vállalkozások felkutatása - a vállalkozók bevonásával új munkahelyek létrehozása - reklámozás, munkalehetőség kínálása - új munkavállalók, lakosok betelepítése - családosok esetén kedvező gyermekvállalási támogatás (CSOK) - letelepedési kedvezmény - ingatlanvásárlási kedvezmény
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. 04.01. (legtávolabbi határidő lehet: 5 év mínusz 1 nap a jelenlegi elfogadáshoz képest.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	lakosság számának növekedése új munkahelyek száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	pénzügyi erőforrás humán erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	munkahelyek teremtésével fenntartható az emelkedő népességszám
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nincs ilyen

III./1. A nők esélyegyenlősége

A	Intézkedés címe:	Újra nőként
B	Feltárt probléma megnevezése	A nők az alacsony lakosságlétszám, illetve a városoktól, népesebb településektől elzárta, minden napi megszokott életüket élve, teljesen elszigetelődnek
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Cél: a nők elszigetelődésének csökkentése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	költségvetés
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> - igények felmérése, - pályázati lehetőségek felkutatása, - tájékoztatás a lehetőségekről, - programok megszervezése - azok folyamatos fenntartása <p>A településre korosztálynak megfelelő programok szervezése, ha nem is helyben, hanem a szomszéd településekkel közösen (népdalkör, sakk klub, színjátszó kör, torna, gerinctorna, stb.) beindítása, hogy a településen élők igényeiknek megfelelően ki tudjanak mozdulni a megszokott életükből. Kirándulások, túrák szervezése</p>
G	Az intézkedés felelőse	Önkormányzat, Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. 04.01
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	programok, pályázatok száma- azokon résztvevők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	<ul style="list-style-type: none"> -pályázati pénz, - támogatás, - technikai háttér, - szakemberek megléte.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	megfelelő szervezéssel fenttartható
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együtt működés bemutatása	Nincs ilyen.

IV./1. Az idősök esélyegyenlősége

A	Intézkedés címe:	Egyedül élő idősök segítése, elmagányosodás megelőzése
B	Feltárt probléma megnevezése	Időskori egyedüllét, magányosodás depresszív hatása jelentős probléma
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az időskorú lakosság körében csökkenjen az elmagányosodás
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	költségvetés
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Idősügyi Nemzeti Stratégia, Nemzeti Digitalizációs Stratégia 2021-2030
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	- önkormányzati adatgyűjtés - támogatás, - önkormányzati forrás, - technikai háttér, - szakemberek megléte
G	Az intézkedés felelőse	Önkormányzat, Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2023. 04.01
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	programok és azon résztvevők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	- pályázati pénz, - támogatás, - technikai háttér, - szakemberek megléte
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Megvalósítható, ha a célcsoport tagja pozitívan állnak hozzá. Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együtt működés bemutatása	Nincs ilyen.

0/1. Településszintű probléma

A	Intézkedés címe:	Egészséges életmódra ösztönzés
B	Feltárt probléma megnevezése	A hátrányos helyzetű lakosok egészségügyi és szűrővizsgálaton való részvétel hiánya
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A hátrányos helyzetű lakosok egészségügyi és szűrővizsgálatokon való részvételének javítása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Az önkormányzat szociális igazgatásáról és egyes szociális ellátásról szóló rendelete, a közigazgatás területén működő egészségügyi alapellátás körzeteinek meghatározásáról szóló rendelete
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Szociális és egészségügyi szakemberek bevonásával az egészségügyi- és szűrővizsgálatok népszerűsítése
G	Az intézkedés felelőse	Önkormányzat, Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.04.01.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	programok és az azon résztvevők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	költségvetés, pályázati források, humán erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A források függvényében tarthatók fenn.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együtt működés bemutatása	Nincs ilyen.

0/2. Településszintű probléma

A	Intézkedés címe:	Kulturális programok, szolgáltatások bővítése
B	Feltárt probléma megnevezése	A hátrányos helyzetű lakosok kulturális passzivitása veszélyezteti a mentális és testi egészségüket
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A kulturális programokról bővebb tájékoztatás, kedvezményes belépőjegyek biztosítása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Helyi közművelődési rendelet
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Nemzeti Közművelődési Stratégia
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Kulturális, közművelődési szolgáltatások bővítése
G	Az intézkedés felelőse	Önkormányzat, Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.04.01.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	programok és azon résztvevők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Költségvetés, pályázati forrás, szakember
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A források függvényében fenntartható
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együtt működés bemutatása	Nincs ilyen

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetlemezés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi problémák megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor (ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben magvalósuló intézkedés esetében az együttműködés és bemutatása
0. Településszintű probléma												
1	Egészséges életmódra ösztönzés	A hátrányos helyzetű lakosok egészségügyi és szűrővizsgálaton való részvétel hiánya	A hátrányos helyzetű lakosok egészségügyi és szűrővizsgálatokon való részvételének javítása	Az önkormányzat szociális igazgatásáról és egyes szociális ellátásról szóló rendelethez, a közigazgatás területén működő egészségügyi alapellátás körzeteinek meghatározásáról szóló rendelete	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció	Szociális és egészségügyi szakemberek bevonásával az egészségügyi- és szűrővizsgálatok népszerűsítése	Önkormányzat, Polgármester	2028.12.31.	programok és az azon résztvevők száma	költségvetés, pályázati források, humán erőforrás	A források függvényében tarthatók fenn.	Nincs ilyen

2	Kulturális programok, szolgáltatások bővítése	A hátrányos helyzetű lakosok kulturális passzivitása veszélyeztetett a mentális és testi egészségüket	A kulturális programokról bővebb tájékoztatás, kedvezményes belépőjegyek biztosítása	Helyi közművelődési rendelet	Nemzeti Közművelődési Stratégia	Kulturális, közművelődési szolgáltatások bővítése	Önkormányzat, Polgármester		programok és azon résztvevők száma	Költségvetés, pályázati forrás, szakember	A források függvényében fenntartható	Nincs ilyen
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1.	Többben Terecsényén	A településen élők száma fokozatosan csökken, így lassan elnéptelenedik a település.	Rövidtávú: lakosság szám csökkenésének a megállítása Középtávú: vállalkozások felkutatása, településre „bevonása”, munkahelyek teremtése, új lakók a településen Hosszú távú: népességnövekedés	Költségvetés	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	- terv kidolgozás - vállalkozók, vállalkozások felkutatása - a vállalkozók bevonásával új munkahelyek létrehozása - reklámozás, munkalehetőség kínálása - új lakosok betelepítése - családok esetén kedvező gyermekvállalási támogatás (CSOK) - letelepedési kedvezmény - ingatlanvásárlási kedvezmény	Polgármester	2028.04.01.	lakosság számának növekedése: fő, új munkahelyek száma	Pénzügyi erőforrás Humán erőforrás	Munkahelyek teremtésével fenntartható az emelkedő népességszám	Nincs ilyen
II. A gyermekek esélyegyenlősége												

IV. Az idősek esélyegyenlősége																					
1	Egyedül élő idősök elszigetelődnek, zárkózottá válnak	Egyedül élő idősök elszigetelődnek, zárkózottá válnak	Az idős korú lakosság csökken az elmagányosodás	Költségvetés	Időügyi Nemzeti Stratégia, Nemzeti Digitalizációs Stratégia 2021-2030	- önkormányzati adatgyűjtés - támogatás, - önkormányzati forrás, - technikai háttér, - szakemberek megléte	Polgármester	2028.04.01.	programok és azon résztvevők száma	- pályázati pénz, - támogatás, - technikai háttér, - szakemberek megléte.	Megvalósítható, ha a célcsoport tagjai pozitívan állnak hozzá. Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható										
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége																					

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekváтан válaszoló intézkedések

megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a **HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Teresztenye község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Teresztenye község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 20/2023 (III. 31.)..... számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Dátum Teresztenye, 2023.03.31.

Aláírás

HEP elkészítési jegyzék²

NÉV ³	HEP részei ⁴										Aláírás ⁵
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
BROGLI ATTILA	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
VÉCSEI VILMOS	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	

Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértéssel és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum.

A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott berű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.

